

FOAIA POPORULUI

Prețul Abonamentului:

Pe un an 2 fl.
Pe o jumătate de an 1 „
Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu
și la toate birourile filiale de abonament.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada
Măcelarilor nr. 21).

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Străinătatea cu noi!

Strigătul nostru de durere, țipetul dat de noi în urma prea multelor și nedreptelor lovituri aplicate nouă și poporului nostru de stăpânirea maghiară, glasul nostru care duce cu sine dreptatea și e revoltat în contra nedreptății, — a trecut bine bine și departe peste hotarele Împărăției noastre, a străbătut mări și țeri, și a atins urechile bărbaților de stat a multor Împărății și 'i-a făcut să privească încoace, să vadă ce se petrece aci, de unde pornesc și se împrăștie mișcătoarele valuri de văetări.

Fiecare Împărăție își are grijile și năcazurile sale din lăuntru, și nu e mirare dacă în una oare-care nu se prea știe despre toate măruntășurile ce ce petrec în lăuntru celelalte, mult-puțin îndepărtate ori chiar învecinate.

Așa și despre noi și suferințele noastre până bine de curând lumea din afară, Împărățiile îndepărtate și chiar cele mai de aproape, nu prea multe știau și nu prea multe vorbeau.

Amăgite de această împrejurare, stăpânirile ungurești ale Țerii noastre, crezând că nimeni nu le vede, au prins a ne apăsa, a ne chinu, a ne gătui chiar pe noi naționalitățile nemaghiare din această patrie, cerându-ne, că de vrem de nu vrem, să ne facem cu toatele Unguri, că de unde nu, ne potop!

Noi Nemaghiarii, oameni mulți și în virtute, am simțit și simțim greutatea acestei porniri și nedreptatea ei strigătoare la cer, și am prins a ne împotrivi și a striga în gură mare în contra ei, precum ne împotrivism și strigăm și astăzi.

Văzând împotrivirea și auzind strigarea noastră, Maghiarii au prins a ne apăsa mai ales, a ne schingiui mai crud, și a ne gătui mai amar, ca strigătul nostru să nu răsune prea tare, să nu se auză prea departe, și să nu cumva să trezească luarea aminte a Împărățiilor învecinate și îndepărtate, ca să-i vadă pe ei, pe stăpânii nostri Unguri, ce nelegiuire vor să săvârșească aici la ei acasă.

Dar' apoi nici noi Românii nu suntem o mânășă de oameni, și mai virtos nu un băiat căruia să-i poți deodată pune pumnul în gură și tăcut să fie!

Cu cât mai tare apăsatu-ne-au, cu atât mai tare noi strigat-am, și sunete de durere trimis-am, și plângeri drepte în contra lor ridicat-am, și trezit'ă lumea toată la glasul nostru, și azi ochii lumii întregi îndreptați sunt și asupra noastră.

Nu mai departe ca astă-vară și în decursul anului trecut, peste o sută de ziare fruntașe, mari, cu trecere, din toate Împărățiile, din Italia, din Țeara-Franțozescă, Țeara-Nemțască, Țeara-Engleză, Țeara-Românească și chiar din Țeara-Rusească, scris-au articoli mulți și călduroși pentru noi și osânditori pentru Unguri, din pricina nedreptei lor purtări

față de noi! și continuă și astăzi încă a scrie, și vor scrie și pe viitor, până dreptatea e cu noi și strimbătatea cu asupritorii nostri.

Și mai mult au fost atrași ochii lumii asupra dreptei noastre lupte prin înțeleptul pas făcut de a da mână de frăție cu celelalte nații asuprite din Țeară, cu Slovacia și Sârbii.

Și încă și mai mult prin îmbucurătoarea împrejurare, că pe la sfârșitul anului trecut, s'a încins în dieta Țerii-Românești o vie și caldă discuție asupra suferințelor noastre, discuție care a ținut aproape o lună deplin, și fiecare vorbitor atingea și osândia purtarea stăpânirii ungurești față cu noi.

Într'atâta s'a trezit luarea aminte a lumii pentru noi, în urma tuturor acestora, că mai săptămânile trecute un Englez (Angliuș) învățat, redactor la una din cele mai mari foi englezești (care se vinde și cetește în două sute de mii de exemplare), s'a hotărât să vie aici la fața locului, să asculte și pe unul și pe altul dintre împicinați, și pe Români și pe Unguri, și în Ardeal și în România, și în Budapesta și în București, și să vadă ce e și cine are dreptate? Și a stat Englezul de vorbă cu toți: cu țerani români și unguri, cu cărturari români și unguri, și cu învățați români și unguri, și și cu Sași, cu Săcui, cu toți, cu toți, și la toți le-a ascultat părerile, ca apoi din spusele tuturor să-și poată el face dreaptă judecată.

FOIȚA.

MAMA

de

George Coșbuc.

În vaduri ape repezi curg
Și vutet dau în cale,
Ear' plopi în umedul amurg
Doinesc eterna jale.
Pe malul apei să 'mpletesc
Cărări ce duc la moară, —
Acolo, mamă, te zăresc
Pe tine 'ntr'o cășcioară.

Tu torci. Pe vatra veche ard
Pocnind din vreme 'n vreme,
Trei vreascuri rupte dintr'un gard,
Și flacăra lor geme:
Clipește-abia din când în când
Cu stingerea 'n bătae,
Lumini ca umbre-amestecând
Prin colțuri de odaie.

Cu tine două fete stau
Și torc în rînd cu tine;
Sînt încă mici și tată n'au —
Și George nu mai vine.
Un basm cu pajuri și cu zmei
Începe-acum o fată,
Tu taci și-ascultă povestea ei
Și stai îngândurată.

Și firul tău să rumpe des,
Căci gânduri te frământă,
Spui șoapte fără de n'țeles
Și ochii tăi stau tîntă.
Scapi fusul jos; nimic nu zici
Când fusul se desfîră...
Te uîși la el și nu-l ridici,
Și fetele să miră.

... O, nu! nu-i drept să te 'ndoiești!
La geam tu sari deodată,
Prin noapte-afară lung privești —
„Ce vezi? întrebă-o fată,
„Nimic... 'Mă-s'a părut așa!“
Și jalea te răpune,
Și fiecare vorbă-a ta
E plâns de 'ngropăcune.

Intr'un târziu, neridicînd
De jos a ta privire:
„Eu simt că voi muri curînd,
Că nu-mi mai sînt în fire...
„Mai știi și eu la ce gîndeam?
„Aveți și voi un frate...
„Mi-s'a părut c'aud la geam
„Cu degetul cum bata.

„Dar' n'a fost el! Să-l vîd venînd
„Aș mai trăi o viață.
„E dus, și voi muri dorînd
„Să-l vîd odată 'n față.
„Așa vre-a poate Dumnezeu,
„Așa 'mi-e datul sorții
„Să n'am eu pe băiatul meu
„La cap în ciasul morții!“

Afară-i vînt, și e 'n norat,
Și noaptea e târzie,
Copilele și-s-au culcat —
Tu, inimă pustie,
Stai tot la vatră 'ncet plîngînd:
„E dus și nu mai vine!“
Și-adormi târziu, cu mine 'n gînd
Ca să visezi de mine!

Păreră sa însă nu o spunea nimărui, zicând că o ține numai pe seama foii sale. Dar' totuși fiind în București, și întrebat cum 'i-s'a împărut de Românii din Ardeal, învățatul Englez nu s'a putut oprî se nu zică :

„Țeranii români din Ardeal sînt foarte harnici, viguroși, sănătoși și în bună stare. Este foarte puternică această masă (acest popor), și 'ți-e drag să vezi cum se desvoaltă acești țerani români!“

Dar' abia a pornit Englezul din țara noastră, și au prins foile ungurești, a minți, dragă Doamne, numai ca ele, că șă, că pe dincoala, că Englezul 'și-a dat părere rea despre noi. Vezi bine o ziceau asta spre descuragiarea noastră.

Dar' n'au trecut două-trei zile după răspândirea acestei minciuni naționale ungurești, și eată numai, că zilele trecute, în 5, 17 Februarie :

o telegramă sosită în Sibiu aduce neașteptata și îmbucurătoarea veste, că după știri ce sosesc din Țeara-Engleză, la Londra (cel mai mare oraș din lume, cu locuitori de două-ori cât Ardealul întreg) și la Oxford, se vor ține mari adunări de popor și învățați în cauza română !

Aceasta apoi dă de gol minciuna ungurească și ne însuflețește pe noi, pentru-că ne așteptăm că acele mari adunări, se judece în partea noastră, dacă oamenii ce le vor conduce sînt iubitori de dreptate, precum îi știm noi și îi credem pe Englezi !

Ear' „Daily News“ ce apare în Londra și e foaia celui dintăiu ministru englez, aduce și ea o desmintire a știrilor rele a foilor maghiare că adevăți anumiți bărbați englezi ar fi contra noastră.

Și aceasta însemnează mult ! Glasul nostru a răsbătut departe, departe, peste mări și țeri, și am câștigat lumea pe partea noastră. *Străinătatea e cu noi !*

im.

Dlul Ioan Russu Șirianu, iubitul nostru Redactor, 'i-s'a trimis din partea tinerimii române din Viena, la 23 Decembrie 1893, o telegramă de îmbărbătare, pe când D-Sa se afla în Cluj pe banca acusatilor în procesul pentru „Foaia Poporului“. Dar' dl Russu n'a primit acea telegramă. De bună-seama voincoșii slujbași dela oficiul telegrafic 'i-au oprit-o. 'Și-au arăta și prin aceasta arama. Telegrama era următoarea :

„Pentru drepturile noastre răpitate ai luptat, și suferi cu bărbăție și rară abnegațiune (lăpădare de sine) tu bravule fiu al poporului. Curagiu și tărie și acum, dragostea poporului român martir Vă însoțește pe Voi augurii (vestitorii) libertății. *Tinerimea română.*“

Ziarele din România toate, aflând despre apariția de nou a „Tribunei“ și „Foi Poporului“ le salută cu multă bucurie și unele scriu lungi și calzi articoli pentru noi și contra asupritoarei stăpâniri ungurești.

„*Corespondența Română*“ din București salutând reparația „Tribunei“ și „Foi Poporului“ își sfirșește salutul cu cuvintele pline de frățească dragoste : „*Să trăiți, să înfloriți, gândurile toate să vi-le împliniți !*....“

Căsătoria civilă întimpină pedeci. Precum ne vestesc foile din *Budapesta*, cu patru zile înainte de începerea desbaterii însuși ministerul nu știe că cine se cunune părechile la căsătorie, cine se dee atestatele de cununie, de botez și de moarte ? Măcar-că întreg dreptul familiar, moștenirea, miliția și toate treburile personale în care e lipsă de atestate, în jurul acestui punct se învîrtesc, că adevăți cine se dee atestatele de lipsă vrednice de credință ? Ministrii unguri tot silesc și grăbesc cu aducerea acestor legi păgubitoare țerii, dar' nici ei înșiși nu știu, că pe *preot prin cine se-'l înlocuească ?* Zic că se facă posturi noue, anume spre acest scop, un fel nou de notari, dar' prea vor aduce mari cheltueli ; pe juzii comunali nu-'i pot încredința cu conducerea protocoalelor, notarii prea au mult de lucru ca să le mai pună și această sarcină, și nu se pot ministrii între sineși înțelege, cui dar' se dee protocoalele luate dela preoți ? O voi „înțelepților“ ministri ! Plecați la drum și nu știți unde mergeți ! De v'ati înfunda barem acolo de unde nu mai e reîntoarcere !

Ziarele sêrbești se bucură și ele mult de reparația opritelor noastre foi. Așa „Zastava“ scria :

„Tribuna“, ziar românesc, earăși apare Sforțările șovinștilor nu 'și-au ajuns ținta, repețitele opriri ale „Tribunei“ nu li-au folosit : ea a învins toate greutățile, toate pedecile și astăzi și mai puternică decât înainte pășeste din nou viguroasă și voinică în lupta pentru drepturile naționalităților.

„Noi o salutăm din inimă de binevenire !“

Ear' „Branik“ vorbind despre opriri scrie : „Nu putem pricepe, cum stăpânitorii de astăzi cred, că prin măsurile de acest soi vor pută câștiga pe Români pe partea lor ca „aliați“ în contra Slavilor ; dar' ce se mai poate încă zice despre politica înaltă a Maghiarilor, crezând că România va merge laolaltă cu ei în tripla alianță. 'Ți-ai găst-o“.

Adresele de alipire.

Vorbind despre goana ce guvernul prin procurorii și judecătorii sei a pornit-o asupra celor-ce au trimis adrese de alipire scumpilor nostri osândiți în procesele „Replicii“ și al „Tribunei“, am zis că nădăjduim că Ungurii nu-'și vor ajunge scopul ce-'l urmăresc, adevăți se înfrice pe cei-ce le-au scris, ori se-'i facă chiar se se lapede de ele, ci că toți vor ține cu mândrie și cu curagiu la cele scrise, căci așa cere frumșeta în fața lumii și așa cere mândria noastră națională. Și nădejdea noastră întemeiată a fost, și probe încep a se ivi despre aceasta.

Anume „Tribuna“ primește din *Mihalt* sat românesc lângă *Blaj*, o scrisoare pe care când o cetim, numai îmbucura și veseli ne putem, — eată-o :

„Onorată redacțiune ! Prin aceasta vă aduc la cunoștință, că în ziua de Bobotează am fost ascultat în Blaj la judele de instrucțiune pentru aderența pentru Replică, din nr. 209 al „Tribunei“, și 'mi-a cetit acusa procurorului din Cluj, care mă amenința cu temnița până la 6 luni. Întrebările și răspunsurile au finit 3 oare. Am dat la pro-

Marcu Iagărul.

— Baladă populară din Bănat. —
Culeasă de *George Cătană*, învățator.

Frunză verde ruptă 'n patru
Veni scris dela 'mpăratu
Tot la Marcu Iagărul
Voinicul și boerul
Să-'l scoată din iegărie
Și se-'l bage la robie
Nouă ani, săptămâni nouă,
Ș'apoi luni încă vr'o două
Era scris ca să robească
În temnița 'mpărătească.
Când el cartea 'mi-o cetia
Lacrămile 'l podidia
Inima tare-'i bătea
De suspin nu mai vorbia ;
Lumea 'i-se 'ntuneca
Ochii 'i-se încrunta
Nădejdea îl părăsia
Doamna lui îl întreba :
„Marcule ! sufletul meu
Să-'ți ajute Dumnezeu

Câte cărți tu ai cetit
Lacrămi nu te-or podidit
Aastă carte ce-o cetești
Tot cu lacrimi o stropești
Să fie cumva vr'un rău
Ori de ce suspini din greu ?
Atunci Marcu cuvânta
„Dar' cum nu voiu lacrima
Și greu cum nu voiu ofta
Că carte 'mi-a venit mie
Carte dela 'mpărăție
Ca să es din iegărie
Și să mă duc la robie,
Nouă ani săptămâni nouă
Ș'apoi luni încă vr'o două
Să mă duc în țeri străine
Departe, Doamnă, de tine,
Departe și de-ai mei fii
Carii sînt încă micuți
Și micuți și necrescuți !
Apoi cartea o svêrlia
Și așa se jăluia
Doamne sînte ce-am făcut ?
De-așa tare m'ai bătut

Ce blăstēm așa de greu
A picat pe capul meu,
Căci de când sînt eu pe lume
Nimenea nu poate spune
Să-'i fi făcut ceva rău,
Dar' ajuta-'mi Doamne tu,
Ca să bat dușmanii mei
Că sînt ocolit de ei,
Și dênșii 'mi-au gătit mie
Temnița pentru robie.
Doamne bate-'i și-'i căsnește
Să le meargă 'n lume veste“.
Dacă astea le grăia
Cătră Doamna-i se 'ntorcea
Și așa că mi-'i zicea :
Tu nevastă Doamna mea
Rămâi de-acum singurea
Dar' curțile să grijești
Și copiii să 'mi-'i crești
În legea cea creștinească
Si toată voea cea rea
Caută a o 'ndepărta
Că Domnul de va voi
Eu 'napoi ear' oi veni !“

tocol, că eu am compus-o, eu am scris-o, eu am scris-o și eu am trimis-o la redacția „Tribunei“ ca să se publice. Și mi-a zis judele că se nu mă duc undeva mai departe fără știrea lui, va să zică să nu fug; că peste câtăva vreme voi fi chemat la Cluj la pertractare, ceea-ce i-am răspuns că cu toată plăcerea!

Rămân de bine voitor: Simion Bratu, neguțător“.

Acest răspuns bărbătesc, această voce hotărâtă și caldă, numai înălța și încurajă ne poate! De Dumnezeu ca jzii unguri și procurorii, tot cu astfel de oameni să stee de față în întreagă cercetarea lor, în lungul șir de procese ce plănuesc a face; pentru-că întâlnind tot astfel de bărbați, și primind tot astfel de voincești răspunsuri; sudori au să-i treacă și tremur are să-i apuce, și vor să vadă și ei odată că într'adevăr este acest popor un *popor nobil, un popor de oțel, un popor de eroi*, în care numai bine nu fac ei că tot lovesc și că-l chinuesc!

Suta de procese.

IX.

Sâmbătă în 17 Februarie st. n. a fost chemat la judele cercetător din Brașov, domnul Valeriu Moldovan, student de clasa a VIII. gimnasială, și a fost ascultat, tras fiind în cercetare pentru adresa de alipire trimisă domnului Aurel C. Popovici când cu osândirea pentru „*Replcă*“, publicată în numărul 193 al „*Tribunei*“ din anul trecut. La întrebările judeului, tinerul Moldovan a răspuns că da, cunoaște de a s'a subscrierea, cunoaște că însuși a alcătuit și a trimis-o în bună credință că nu săvârșește nici vre-un lucru neiertat. În același timp trebuie că vor fi fost ascultați și ceilalți *cincisprezece* inși, care pe unde vor fi fost, ce au scris alături cu dl Moldovan aceeași adresă. Până acum însă nu avem știre.

II.

Abia trei zile trecea
Și plângând Doamna ședea
Cu copiii lângă ea,
Când la ea 'n curte intra
Voinicul Gin Costangin
Cu frate-so Rusalin
Zicându-i: Domniță dragă
Bogată ca lumea 'ntreagă
Unde-i Marcu Iagărul
Voinicul și boerul?
Ea drept lor că le spunea;
Ear' ei dacă auzia
Bine Doamne le părea
Curțile le aprindeau
Și copiii mi-i tăiau
Ear' pe Doamna o luau
Și 'n Terigrad o duceau
Birtășiță 'mi-o puneau.

Di Dr. Vasile Lucaciu

scăpând cu ziua de 11 Februarie de tot din închisoare, Românii din Pesta și indeosebi tinerimea dela înaltele școli, a ținut a-i face o bucurie, dând în 12 Februarie n. un mare banchet în cinstea lui. S'au adunat Românii din toate părțile: din Ardeal, Bănat, Sălagiu, Maramureș și chiar din România.

La ciasurile 8 seara sala de întrunire era îndesuită de cei veniți: peste o sută, între care și 8 Slovaci. La ciasul 9 sosește sărbătoritul însoțit de stimata D.-Sale soție. La vederea Dlui Lucaciu, toți isbucnesc în puternice strigări de „*Să trăească!*“ „*Fivio!*“ „*Naxdar!*“ (cuvinte slovești ce însemnează tot „*să trăească!*“) Părintele Lucaciu fu condus în fruntea mesei. La dreapta D.-sale luă loc soția D.-Sale, căreia i-s'a predat un frumos struț de flori naturale. Sala deveni strîmtă. Petrecerea începe. Încep cu păharele a se ține și vorbirile.

Cel dintâiu se ridică dl *Ilie Daian*, student și vorbește în onoarea sărbătoritului oaspe ajuns acum a fi ear' liber după o suferință de 13 luni temniță, sfîrșind astfel:

„Și până ai primi din toate părțile salutarea națiunii, ce Te iubește, primește salutarea noastră și încredințarea că din *faptele și suferințele Tale* mari, ne-am întărit în credința cuvintelor celuilalt mare Vasile al neamului nostru care a zis:

„Căci prin iubirea de moșie
„Și prin credința 'n Dumnezeu
„Un om plătește cât o mie
„Stăpân pe viitorul său“.

„Cu vieța Ta ai dovedit aceasta, de aceea de nou pe Tine, bărbat ce plătești cât o mie, Te salutăm și Te — urmăm!“

Și aplauzele (baterile în palme) și strigătele de „*Să trăească!*“ la adresa domnului Dr. Lucaciu, nu mai încetau.

S'a ridicat apoi un tiner Slovac, domnul *Paulini*, și în numele ortăciților nostri Slovaci salută pe Dr. Lucaciu, vorbind nemțește. Ear' după vorbirea domnului Paulini, studentul *Aurică Pop* a cântat cu corul tinerimii „*să trăească!*“.

Dl *Ilie Cristea* a vorbit în onoarea femeii române, care îmbarbatează și ajută pe soț în luptă, și închină paharul în onoarea uneia din cele mai vrednice mame române a doamnei *Lucacin*, care era de față.

După asta corul a cântat mai multe veșele cântări naționale.

III.

Marcu robia-și plinește
Și de plecat se gătește,
Înșală murguțul seu
Și pleacă cu el mereu
Mulțumind lui Dumnezeu
Că 'l-a scăpat dela rēu,
Și prin Terigrad trecea
La o fântână s'abătea
Murguțul și-l adăpa.

Ajungând lângă fântână
Vēzū că-i cu vadră 'n mână
O nevastă frumoșea
Năltuță și subțirea
Mândră ca o floricea
Marcu dacă o vedea
Din gură așa-i zicea:
„Tu nevastă draga mea
Să faci bine
Pentru mine
Mai mult pentru murgul meu
Să-ți ajute Dumnezeu

Se ridică apoi însuși sărbătoritul dl Dr. Vasile Lucaciu și ține o vorbire înflăcărată, înălțătoare, minunată și răpitoare așa cum numai D.-Sa știe să vorbească, zicând între altele, că: „*ori care să fi fost gândul dușmanului, anul trecut a fost pentru mine o școală, în carea inima și voința mea s'a oțelit și Vē mărturisesc, că astăzi mă simțesc mai tare ca ori-și-când!*“

„Temnița ni-a dat tărie. Eu nici-odată nu am simțit puterea libertății ca în temniță. Cu toate acestea nu doresc să-i probați amarul, măcar că un frate în Christos Sătmărian zisesse: „*acum întrăm toți cu tărie în pușcărie, căci e sfințită de popă românesc*“. Nu Vē doresc temniță, ci isbândă în cauza sfântă.

Tunete de aplauze și strigări de „*să trăească!*“ au acoperit vorbirea caldă și fermecătoare a dlui Lucaciu!“

După acestea tinerimea cântă „*Deșteaptă-te Române!*“ Nici-când n'au fost mai potrivite și mai simțite rîndurile:

„*Preoți cu crucea 'n frunte . . .*“

Întreaga cântare s'a executat stând în picioare și la

„*Murim mai bine 'n luptă . . .*“

am văzut pe părintele Lucaciu ridicând sus trei degete ale mâinei drepte ca la jurământ! Întreagă societatea a fost prin aceasta trecută în biserica celor mai sante sentimente naționale, unde sărbătorește a depus fiecare jurământul a nu șovăi în lupta națională și a merge numai „*înainte, înainte până la țintă!*“.

După Dr. Lucaciu a vorbit dl *Markovici*, un Slovac însuflețit, închinând în onoarea femeii române.

Dl *Enea Papiu*, student, tălmăcește în călduroase cuvinte, stima ce o are tinerimea întreagă pentru comitetul partidului național.

S'a ridicat apoi dl *Dr. Coroianu* și a ținut o frumoasă vorbire la adresa tinerimii, plină de sfaturi înțelepte, binevoitoare și încurajatoare.

Dl *Victor Onișor* a cetit o poezie ce a scris-o D.-Sa în onoarea sărbătoritului, pentru azi.

Dl *Aurel Vlad* închină în sănătatea foilor noastre care luptă sub steagul partidului național pentru binele nostru al tuturor.

Dl *Dr. Valeriu Branisce*, redactor la „*Dreptatea*“ ca jurnalist, mulțumește vorbitorului de mai nainte care a închinat pentru presă.

A rostit mai departe dl *Dragutin Milcovici*, ca trimis al tinerimii române din Viena,

Să-i scoți o vadră de apă
Că de sete mai că creapă!“
Ea din graiu așa-mi grăia:
Și pe Marcu mi-l privia
„Ti-oi scoate una ori două
Trei și patru, măcar nouă
Că samănă murgul tēu
Cu-alui Marcu soțul meu.
Marcu când o auzia
De pe cal se coboria
Și la ea 'mi-se ducea
Bine că 'mi-o cunoștea
Că era nevasta sa
Apoi la piept o stringea
Și cu foc o săruta
Și apoi o întreba
De casă și de copii
De vite și de moși.
Ea drept lui că-i spunea
„Când tu dragă ai plecat
La noi în curte-ă intrat
Voinicul Gin Costangin
Cu frate-so Rusalin
Și ne-or aprins curțile
Și ne-or luat vitele

o vorbire, salutând în numele Vienezilor pe iubitul eliberat din lanțurile robiei.

Și earăși dl *Aurică Pop* cu corul d-sale a cântat mai multe drăgălașe cântece.

Apoi s'a ridicat dl *Dr. V. Lucaciu* și a vorbit acum a doua-oară, în onoarea părintelui *Vasile Mangra*, fost profesor de teologie, care pentru-că s'a arătat bun naționalist, bun Român, a fost înlăturat din postul sou, este deci o jertfă a luptei noastre naționale, și fu onoarea dlui *Hurban-Vajansky*, întemnițatului luptător slovac. Toți au grăbit a ciocni păharele cu părintele *Mangra* isbucnind în aplause și strigări de „*să trăească!*” la adresa dînsului.

După acestea dl *Iuliu Maniu* cetește însuflețitele telegrame și scrisori de felicitare sosite în această zi la adresa eliberatului.

Șirul vorbirilor l-a încheiat tinărul *Ilie Dăian*, zicând între altele:

Ne-am adunat la o sərbătoare familiară, și ne pomenim la una națională.

„E lucru însemnat, că avem familii a căror jale e jalea întregului popor, și a căror bucurie cu drag o împărtășesc toți fiii credincioși ai neamului nostru. E lucru însemnat că din sərbările unor familii se fac sərbări naționale, semn că acele familii și-au legat interesele lor de ale neamului.

„E foarte însemnat aceasta pentru timpul nostru, și de ar da Dumnezeu, cu cât mai multe atari familii să avem!

Și aduce apoi laude la adresa strălucitei familii a domnului *Dr. V. Lucaciu*, încheiând cu cuvintele: „*să trăească, să înflorească!*”

În tot decursul serii a domnit cea mai mare însuflețire, ținând petrecerea până la oarele 2 după miezul nopții, când părintele *Lucaciu* încheiând petrecerea s'a retras, însoțit și petrecut de toți cei-ce au luat parte până la locuința s'a.

Anarhiști

se numesc pe sineși o seamă de oameni, care umblă cu niște gânduri foarte înfiorătoare. Și anume doresc ei, ca întocmirea de azi a lumii în pături omenești puse unele peste altele, adică-pături de săraci, muncitori, de domni cu stări mijlocii, cu stări bune, domni mari, — păturile acestea să nu mai fie! Să nu mai fie în lumea aceasta nimenea stăpânitor și nimenea stăpânit, ci toți oamenii de asemenea, unu ca unu. Firește că ar fi vai de lume, când ar ajunge acolo unde *anarhiștii* doresc

să o împingă. Căci să zicem că li-s'a împlinit dorința, și și-au ajuns ținta. Ce înfățișare ar avea lumea atunci? N'ar mai fi nici o stăpânire, nici o lege, nici o cărmuire căreia să te supui. Ar fi omul slobod ca paserea în codru. Dar' bine ar fi așa? Numai un cap cu minte bolnavă de anarhist poate răspunde că bine. Oare atunci aieva n'ar mai fi nici o stăpânire? Nu, n'ar mai fi o stăpânire a minții, a judecării, a dreptății, care ca cea de azi să iee în apărare și pe cel slab ca și pe cel tare, și pe cel sărac ca și pe cel bogat, ci și-ar ridica atunci numai decât capul stăpânirea *pumnului, a puterii animalice*, s'ar forma de loc bande de tâlhari puternici, de cari ar tremura pământul și omenimea, marea obște a celor mai slabi, ar cădea sub stăpânirea acestor bande, în locul stăpânirii de azi, la care tot mai află încă ocrotire și dreptate!

Ar ajunge omenimea a trăi o vieță din cele mai ticăloase. Cel tare ar zmulge bucata din gura celui slab, l'ar arunca din casa lui afară, fără milă și fără frică, pentru nu ar mai fi stăpânire, nu ar mai fi judecată, la care acesta, slabul, să se plângă și dreptate să dobândească!

Eată spre ce iad ar voi anarhiștii să împingă lumea. Și, durere, numărul lor a început a crește în chip înspăimântător în unele țeri, dar' mai ales în Țara-Franțuzească. Ei mai toți sunt oameni săraci, dar' cari ar dori să fie și ei bogați, și fiindcă nu pot, urăsc, urgisesc și umblă cu gânduri rele asupra celor-ce au ceva mai mult ca ei. Ear' în ura lor, pusu-și-au gând că întocmirea de azi a societății omenești *cu ori-ce preț* să o zdrobească, să o nimicească. Și spre scopul acesta hotărîtu-s'au, ca ori-unde vor vedea mare mulțime de oameni strînși la un loc, dacă numai vor putea, cu bombe de dinamită să arunce în mijlocul lor, și să-i potoapă! Au săvîrșit până acum o mulțime de astfel de fapte, cari de cari mai îngrozitoare. Au aruncat cu dinamită în teatre unde era plin de lume și au potopit și primejduit sute și sute de vieți, au aruncat în aer case private, au dat în birturi pline de lume, și par a nu mai înceta, ci tot mai primejdios a săvîrși crimele lor. Ear' cea mai spurcată și mai mare crimă a lor a fost următoarea:

În 10 Dec. anul trecut, deputații dietei franceze țineau ședință (sfat) în casa dietei. Pe ambituri era plin de lume, care să asculte la desbaterile lor. De odată o detunătură puternică se aude, înspre ușe, și un fum gros

și puturos umple sala ședințelor, și în aceeași clipită sute de strigăte de durere răsună din dietă și de pe ambituri!

Un miserabil anarhist aruncase o bombă de dinamită, cu care avea de gând să omoară pe deputații dietei întregi, dar' aprinzându-se prea de vreme bomba a lovit mai mult în publicul de pe din afară ca în deputați. În clipa următoare nu mai ajungeau deputații și doctorii să lege ranele celor loviți. Mâni rupte, capete sparte, rane la fețe, la piept, — tot felul de răniți.

Criminalul se numia *August Vaillant*, și a fost prins și închis, și în închisoare se mândria cu fapta sa, dar' nu se căia. Zicea că a vrut să arunce bomba drept pe masa presedintelui ca pe el și deputații din jur să-i potoapă. A fost judecat la moarte și i-s'a tăiat capul înainte de asta cu vre-o 3 săptămâni. Când se afla în închisoare, și a fost întrebat de vrea să vină la el preotul să-l mărturisească, a zis că mai bucuros să-i vie diavolul, dar' numai preotul nu! În ciasul morții zicea: Mă vor răsbuna pe mine urmașii mei. Ear' când i-a tăiat capul a strigat: „*Trăească anarhia!*”

Și abia s'a răcit cadavrul acestui miserabil, și la 12 Febr. n. firul telegrafic aduce tot din Paris vestea, că un nou atac cu dinamită s'a săvîrșit acolo în acea zi, seara, în o cafenea numită „*Terminus*”. Criminalul, un bărbat de 26 ani, aruncă o bombă. Detunătura a fost înfricoșată. Oglizile, sticlele, vasele, mesele de marmură, toate au fost sfărîmate, O mulțime de oaspeți au fost răniți. Polițiști și public au început să fugă după el să-l prindă. În clipa când polițiștii voră să pună mâna pe el, slobozi 6 focuri de revolver, prin care doi trecători au fost răniți; *abia după-ce polițistul îi dete o lovitură cu sabia în față*, isbutiră să-l aresteze. Poliția trebui să apere pe criminal dinaintea mulțimii turbate. Au fost rănite 10 persoane, ear' una ucisă!

Miserabilul în închisoare și-a mărturisit fapta, și nici el nu se căește, zice că pot să-l omoare, că cu el încă nu se gată șirul atacurilor cu bombe. Vor urma încă multe altele. E om de vre-o 26 ani. Să chiamă Henry Emil.

Nu se poate proroci unde vor împinge acesti criminali omenimea.

Copiii 'mii-or tăiat
Ear' pe mine m'or luat
Și aicia m'or adus,
Birtășiță că m'or pus!“
Și Marcu a întrebat!
„Unde-i Ginu Costanginu
Cu frate-so Rusalinu
Să mă măsur eu cu ei,
Mănce-i lupii de mișei“.
Și Doamna îi răspundea:
„Unde dîșii s'or fi dus
Nimic mie nu 'mi-au spus!“
Atunci Marcu iagărul
Voinicul și boerul
La curțile lor mergea
Pe toate le aprindea
Curți și case toate-au ars
Numai cenușa-a rămas,
Și copiii le-a tăiat
Nici pe unul n'a cruțat,
Apoi nevasta-și lua
Și acasă se ducea
Alte curți el își făcea
Alte curți și alți copii
Alte vii alte moșfi.
Și cu Doamna lui trăia
Toată lumea-i fericia!

Chiuituri la joc.

De pe Țeara-Oltului

culese de *Elisaveta Mandeal*.
Când 'ți-e dor bade de mine
Nu te jelul la nime,
Spune-i la un mărăcine
Și-i spune și-l ocolește
Doar' Dumnezeu ne 'ntâlnește,
Că și eu când te-am dorit
Eu i-am spus și-am ocolit
Și Dumnezeu ne-a 'ntâlnit.

Oamenii m'au judecat
Ca să fiu talpă la iad,
Da de ce talpă să fiu
Că n'am omorît om viu,
Nici n'am iubit însurat,
De june nu 'mi-e păcat.

Nu-ți da badeo vorbele
La toate cățelele,
Și nu-ți da cuvintele
La toate trăsнитеle,
Că și eu sînt fată 'n lume
Gândul meu nu-l știe nime,
Nice nu m'oiu dovedi
Până popi m'or spovedi,

Nici atunci nu le spui toate
Pân' moiu spovedi de moarte.

Vai badeo frumos mai ești
Și nu te știu al cui ești,
Nu știu ce maică-ai avut
De-așa frumos te-a făcut,
Și te-o știu legăna
De 'ți-e gura ca fraga,
Când începi a săruta
Nu mă mai pociu sătura,
Ca de vin dulce toamna
Și de somn primăvara.

Când treci badeo pe la poartă
Nu te uita oblu 'n curte
Că eu am dușmane multe,
Da te uită risipit
C'or gândi că ne-am urtt,
Și te uită revărsat
C'or gândi că ne-am lăsat,
Și te uită la portiță
La o fiduliță scrisă,
Și 'mi-e scrisă de-alungu
La mine nu-ți stea gându,
Și 'mi-e scrisă de a latu
La mine să nu-ți stea capu.

Palme!

Nu se mulțumește stăpânirea noastră ungurească din *Indapestu* cu palmele ce le-a primit dela sinoadele bisericilor noastre românești, cu cele primite dela cele 50 adunări populare românești, de astă-vară din pricina planului de lege despre căsătoria civilă, nici cu cele ale marilor adunări de catolici, — acum mai pune ea, stăpânirea, la cale pe oameni să-i mai roșească fața — adevărat că ea îi pune la cale cu alt gând, de a fi preamărită, dar' urma de multe-ori duce tocmai la contrar! 'I-s'a împlinit și dorința în multe locuri, căci cum se nu 'i-se împlinescă de slujile sale plecate, de cei puși în posturi și atirători de ea, — dar' a și pățit-o în multe locuri, cum nu s'a așteptat. Să povestim vre-o două întâmplări.

La *Lipova* slujbașii Jidovi și Unguri, având și ei poruncă să pună la cale o „adunare“ părtinitoare guvernului, au convocat adunarea pe ziua de 4 Februarie n. Fisolgăbirul a poruncit anume, că pe ziua numită toate comunele din jur (care sunt românești și nemțești) să-și trimită câte un om doi la „o adunare“ ce se va ține în *Lipova*, dar' nu a spus și scopul de ce se va ține adunarea.

La început abia se adunară vre-o 30—40 de inși, adecă atâția slujbași veniseră pe porunca fisolgăbirului. Dar' mai târziu se lași vestea că de ce anume se ține adunarea, și de loc preoții români din loc, adunându-și oamenii lor, grabiră și ei la adunare, și intrară în ea. Fisolgăbirul văzând că acum e rău, că Românii vor să-și sufle în vânt ca pe o beșică de săpun slugarnicul lui plan, *incuie iute ușile ca să nu aibă Românii pe unde intra!* Auzi lume și te miră, ce mai dragi de slujbași și apoi încă și ce curăgioși! Dar' Românii au găsit o ușă neîncuiată și au năvălit printr'însa în lăuntrul odăii! Fisolgăbirul le spuse că ei nu au ce căuta acî, că numai așa zișii „liberali“ sunt chemați, adecă aceia care au de gând să sprijinească planurile și lucrarea guvernului; Românii însă nu voriră să mai ese din sală.

S'a început ședința. Un avocat, Lăzăr, a ținut un fleac de discurs încurcat despre „liberalismul“ stăpânirii, despre nobilele gânduri ce o conduc, despre bunătatea ei, și apoi cetește o propunere, pe care o avea el gata de acasă și de nainte de vreme, că adecă să se trimită dietei și guvernului în scris, că adunarea „liberalilor“ din *Lipova* îl sprijinește în lucrarea lui. La cetirea acestei propuneri însă, Românii strigară cu toții: „nu ne trebuie!“ „abzug!“ Într'aceea eată că sosesc și intră în sală și *Nemții catolici* care auziră de ce se întâmplă în orașul lor. Românii și *Nemții* cerură, ca să vorbească protopopul român sau cel catolic, dar' acestora președintele nu

le dete cuvântul. Fisolgăbirul începe să vorbească românește, dar' nu fu ascultat. După mult sgomot protopopul român căpătând cuvântul, începuse să vorbească, frumos, însuflețit, și încârbat totodată de ce vede că vrea să facă guvernul, deși fu întrerupt de președintele, care începuse a ceti adresa ce vreau să o trimită guvernului spre sprijinire. Publicul isbucni în strigăte de „abzug“, „să auzim pe prota!“ Fisolgăbirul aduce 8 gendarmi și vre-o 7 panduri. Mulțimea se infurie din cauza aceasta și năvăli asupra tribunei strigând „Jos Jidovii!“ *Domnii de pe tribună scăpară sărind pe ferestri.* Și astfel se termină această adunare, care era să voteze încredere guvernului!

Bravo Români și *Nemți!* Acî guvernul a pus la cale adunarea ca să fie el prea mărit, dar' zeu zdravănă palmă a primit!

*

Un alt cas de acest fel, s'a întâmplat la *Alibunar*, comitatul Torontalului tot în ziua de 4 Februarie n.

Solgăbirul dase poruncă notarilor și juzilor comunali ca pe ziua de 4 Februarie n. să ducă alegătorii la adunarea poporală, ce se va ține. Notarii și juzii comunali au pus toate în mișcare poruncind prin jurați oamenilor că să meargă cu toții câți sunt alegători, la adunare, și acolo să voteze pentru căsătoria civilă. Deși preoții români numai târziu au înțeles despre ce se plănuie, de astă-dată au dat Jidovilor din acest cerc o lecție foarte bună.

S'au înfățișat în adunarea aceasta, din comuna *Petroveselo* peste 150 alegători în frunte cu preoții lor *Petru Murgu* și *Ioanichie Neagoe*; *Alibunarul* cu mic și mare, Români și Sârbi, în frunte cu preotul român *Nicolae Popovicu* și cu preotul sârbesc de acolo. Precum în toate lucrările lor, așa și acî stăpânilor nostri s'au purtat cu volnicie.

Preoților *Nicolae Popovicu* și *Ioanichie Neagoe* nu li-se lasă voe să țină vorbiri, ba pe preotul sârbesc și pe părintele *I. Neagoe* președintele *Dr. Tholvet*, îi amenință cu scoaterea din sală prin gendarmi!

Învățătorul *A. Mihutiu* începe a explica proiectul despre căsătoria civilă, este însă întrerupt de strigarea „nu ne trebuie!“ „nu primim“, „să trăească preoții nostri“, „nu vrem să ne facem calvini“. Neputându-se mai mult potoli poporul, ba văzând că aprinderea în popor crește, conducătorii Unguri și Jidovi ai adunării, au aflat de bine a se retrage cuminte în sala de alături, fără a mai ave poftă să publice rezultatul conferenței!

Eată ce face buna înțelegere dintre preoți între sine și sprijiniți de popor.

Altă palmă guvernului de unde el se aștepta la laudă!

*

La *Oradea-mare* în 2 Februarie, au ținut o adunare căpeteniile bisericesti romano-catolic și greco-catolice și peste 200 de persoane, și au înaintat dietei cerere să respingă legile bisericesti ce vre-a să aducă!

În *Pesta-veche* la 11 Februarie, au ținut adunare credincioși Sârbi și au hotărât și ei să ceară dietei respingerea nouelor legi.

*

Și încă și în alte multe locuri, s'au ținut adunări contra planurilor guvernului.

Un lucru însă îl băgam de seamă:

Guvernul pune la cale adunări care să-și sprijinească pe poruncă, numai în *Țeara-Ungurească*, ear' în *Ardeal* abia în 1—2 locuri unde crede că-i mai asigurat, dar' printre masele cele mari de Români nu!

De ce oare?

Nu cumva își teme pelea?

Nu cumva îi e frică de rușine?

Nouă se pare că ba da!

Căci aici în *Ardeal* de-și pune el pretutindenea la cale pe moimele sale să-și cădelnițeze, suntem siguri că încă multe-multe astfel de palme ca ale dela *Lipova* și *Alibunar*, ar fi căpătat!

El credea că în aceste două locuri, Românii și străinii dorm, nu-1 simt, dar' ne place că frații nostri s'au arătat treji, vrednici, și bărbați în toată puterea cuvântului!

Așa trebuie să facem de vrem să fim țiinuți în socoteală și respectați!

Minciuni nerușinate

la adresa poporului românesc aduce „*Pesti Napló*“, mare foaie ungurească din *Pesta*, în numărul dela 18 Februarie n. Spune adecă, că în ținutul *Hațegului* ar fi umblând anumiți călători străini, în chip de neguțatori de fer, care ar fi dând preoților români îndrumări tainice și primejdioase. Eată care ar fi îndrumările:

Preoții români să nu mai facă nimic contra căsătoriei civile, ci să țină poporul liniștit, până planul acesta va fi ajuns a fi lege;

după-ce a ajuns a fi lege, trebuie lătită pasivitatea față de căsătoria civilă (adecă să nu voiască a o încheia);

Românii să nu meargă la slujbașii civili spre încheierea căsătoriei, ci să o facă ca și până acî tot numai la preot;

de va fi pedepsit, pedepsele în bani 'i-le va plăti un fond secret (ascuns) și preotul va primi și premiu (cînste)...

și altele, și altele sunt îndemnurile ce acei trimiși tainici le impart în popor.

Îți stă mintea în loc când cetești aceste minciuni și proaste și nerușinate în fruntea unei foi mari ca „*Pesti Napló*“.

Dar' mai înca ceva!

Correspondentul din ținutul *Hațegului*, a lui „*Pesti Napló*“ știe mai mult! El zice că aceste îndemnuri ar sta în legătură cu o anumită adunare secretă (tainică) ce s'ar fi ținut de curând la *Blaj!* Și încă și mai mult! El mai știe că *studentii gimnasiului român greco-*

oriental din Braşov, când vor primi vacanţie pe Paşti, vor fi trimişi pe acasă. anume pentru-ca să lucre întru răspândirea acestor îndemnuri! Şi încă şi mai mult ştie atotştiutorul corespondent al lui „Pesti Napló!“ Că adecă chiar capii bisericilor româneşti ar fi înţeleşi, ca în casa magnaţilor când va fi dezbaterea asupra legii despre căsătoria civilă, Sfinţii Lor să nu se împotrivescă aducerii legii, ca aducându-se să li-se deie privilegiu a intrupa planurile de mai sus!

Stă soarele în loc! Să dai aceste minciuni spurcate unui câne să le mănecă, ar turba sormanul!

Da, sânt rătăcioase şi proaste şi spurcate aceste minciuni, dar' ele sânt cu scop date în vileag şi nu înzadar sânt puse în fruntea foii ungureşti!

Ele sânt într'aripate şi puse să sbeare în lume cu miserabilul scop, ca să ne arete pe noi pe Români, în faţa cetitorilor unguri şi în a străinătăţii chiar, ca nişte oameni primejdioşi, ne-buni de altceva decât de apăsăsat şi chinuit ca nişte rătăcioşi ce am fi;

şi sânt publicate, ca să aibă cutare ministru cuvânt de a zice: în şcolile voastre se face politică contra liniştii statului, şcolile voastre sânt primejdioase, şcolile voastre trebuiesc închise ori cel puţin unghuritate ca gimnaziul din Beiuş!

şi sânt publicate, ca cu atât mai mult să pară îndreptăţită apăsarea şi chinuirea noastră, ca a unor oameni ce în toată mişcarea noastră naţională nu am fi altceva decât nişte „vânzători de patrie“ — cum ne şi numeşte din acest prilej foia ungurească — şi care ne bucurăm acum de aducerea legii căsătoriei civile, fiindcă ne dă nou prilej de a lucra cu mai multă putere şi rătăcite contra statului, şi altele, şi altele, şi altele...

„Cu mare grijă privim în viitor şi ne temem de răsplata pe care întemplierile de mai târziu ne-o pot croi!“...încheie foia ungurească.

O, voi cu adevărat păcătoşilor şi nebunilor! Noi? Noi Românii ne bucurăm de aducerea căsătoriei civile? noi care am protestat din 50 de adunări populare şi cinci sinoade contra ei? Prea sânteti rătăcioşi şi în rătăcitea voastră credeţi şi pe alţii a fi ca voi!

Întreagă treaba am povestit-o aci, numai ca să vadă şi cetitorii noştri dela ţeară, cu ce blăstemaţi avem noi a face; ce capete seci conduc foile maghiare, ce corespondenţi ordinari şi jospnici au aceste foi, şi cum de uşor le cred toate bazaconiile eşite din capul lor de lunatici! Ca mâne, ştim apoi că aceeaşi foie are să-şi desmintă năzdrăvăniile, dar' pentru azi ea 'şi-a îndopat cetitorii cu hrană vrednică de ei, cu minciuni neruşinate!

CRONICĂ.

În redacţia „Tribunei“ s'a întemplat săptămâna trecută o schimbare. Domnul Septimiu Albini, întorcându-se din închisoarea dela Seghedin, a luat de nou conducerea acestui preţios ziar, ear' domnul Corneliu Pop Păcuraru, care venise din România numai ca să ajute la apariţia ziarului pe timpul întemnitării întregii redacţii, a eşit acum earăşi din redacţie şi s'a întors la Bucureşti.

Cas de moarte. Din Braşov ni-se vesteşte moartea dlui Ioan I. Scurtu, profesor în pensiune, care după grele şi lungi suferinţe 'şi-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului la 2/14 Februarie, împărtaşit fiind cu Sfinţele Taine. Însmormântarea s'a în-

templat la 4/16 Febr. în cimiterul bisericii gr.-or. din Braşovul-vechiu. Îl jelesc pe scumpul răposat: Ioan Scurtu şi Susana Scurtu n. Pană, ca părinţi; Cornel, Octavian, Aurel, Ioan, ca fii; Virginia, ca fiică; Susana Perşinar n. Scurtu, ca soră; George Perşinar, paroch, ca cumnat; Elena Lazar n. Perşinar, Eugenia Dr. Saftu n. Perşinar, ca nepoate; Aurel Perşinar, inginer, ca nepot. — Fie-i tărina nşoară şi memoria binecuvântată!

Societatea de lectură „Andrei Şaguna“ din Sibiu aduce la cunoştinţă publică, că în zilele acestea pune sub tipar întâiele coale ale „Almanachului“ în cauza căruia s'a publicat „Apel“ în numărul 44 al „Foi Poporului“ din anul trecut. Opul va eşi de sub tipar cam pe sărbătorile sfinţelor Paşti. Domni, care ar mai dori să scrie sentenţe în acest „Almanach“, o pot încă face, trimiţându-le comitetului Societăţii în timp de una-doauă săptămâni. Sibiu, 11/23 Februarie 1894. Comitetul.

„Vulturul“, foia umoristică din Oradea-mare, precum ne spune „Familia“, foie ce apare tot acolo, — mai are alte două procese de presă, pornite contra lui din oficiu. Redactorul Iustin Ardelean a fost deja ascultat de judele cercetător şi pertractările se vor ţine în lunile următoare.

Daruri pentru biserică. Ioan Botaş I. Nicolae, a cumpărat pe seama bisericii noastre gr.-or. din Orăştii: o Evanghelie legată, cu 18 fl.; o cădelniţă cu 10 fl.; a ajutat la un rând de vesminte negre funebrele cu 3 fl.; Danil Corţiu a cumpărat bisericii o cruce frumoasă de argint de China cu 10 fl.; şi Filimon Codrea un prapor negru pentru însmormântări cu 12 fl., pentru care creştineşti fapte comitetul parochial al comunei Orăştii aduce şi pe această cale caldă mulţumită, bunilor dăruitori.

O nenorocire s'a întemplat în comuna Macia, după-cum ne vesteşte un locuitor de acolo, şi anume fiind o cununie Duminecă în 30 Ianuarie v. şi întorcându-se dela cununie mai multi flăcăi în o trăsură, unul din ei, cu numele Teremţie, avea la sine un pistol cu două ţevi pe care îl umpluse cu plumb. El au împuşcat odată în sus, şi nu s'a întemplat nimic, ear' când să puşte de-a doua-oară, 'i-s'a slobozit pistolul prea de vreme, şi, fireşte fără voe a împuşcat pe un băiat ce stătea în faţă cu el, şi a stricat toată voea bună şi toată petrecerea nunţii! Băiatul e în spital la Arad; dar' nu e nădejde să scape cu viaţă. De aceea zicem şi sfătuim pe ori-cine: Nu vă jucaţi cu primejdioasele acele de pistoale! Câte nenorociri, câte aprinderi de case nu s'au întemplat la nunţi din pricina lor, şi flăcăii noştri tot nu vreau să le părăsească ca pe nişte lucruri atât de primejdioase!

Cununie. Dl Sabin P. Barcianu 'şi-a sărbat cununia sa cu d-şoara Aurelia Sărb din Pilul-mare, Duminecă, în 6/18 Februarie, în biserica română gr.-or. din Pilul-mare.

Concert împreună cu teatru e arangiat de corul vocal gr.-cat. din Oraviţa-română, şi se va da Duminecă în 13/25 Februarie în sala hotelului „Împăratul Austriei“ din Oraviţa. Începutul 1/2, la 8 seara. Preţurile 50, 40, 30 cr. de persoană. Venitul va fi predat fondului şcolii gr.-cat. de acolo.

R Î S.

Stăpânul: Fiind că m'ai slujit bine, o să-ţi cinstesc ca dar de Crăciun, tot ce mi-ai furat peste an“.

Sluga: „O, stăpâne, asta-'i prea mult!“

Un profesor având dispută cu un tinăr ce-'i fusese şcolar şi acum îi scăpare de sub mână, şi văzându-se cam strimtorat în vorbe, îi zise scurt acestuia:

— Ce? D-ta încă vrei să te prinzi cu mine? Dar' toată ştiinţa D-tale o ai dela mine — prostule!

De-ale vieţii casnice.

O nevastă tinărdă se plânge unei pretine: Că zău ciudaţi mai sânt bărbaţii aştia. Până eram numai încredinţată cu al meu, nu-'l mai vedeam dus dela mine nici când până la miezul-noptii. Acum de când sântem cununăţi nu-'l mai ved nici-când nainte de miezul noptii!

Nepăţitul: Ori-ce s'ar zice, dragostea cea dintăiu rămâne totdeauna cea mai frumoasă.

Păţitul: Într'adevăr, pentru-că arare-ori se sfârşeşte cu căsătorie...

În Valparaiso, este un magazin de lucruri de mână. Într'o zi stăpânul adormise liniştit cu braţele încrucişate pe o bancă şi cu capul răzimat de braţe. Un hoţ trecând pe lângă magazin şi văzând un bun prilej pentru el, se repezi în prăvălie şi luă un val întreg de ipânză de mătăsă şi se îndreptă spre uşe. În fuga lui se lovî de un scaun care răsturnându-se la pământ făcu un mare şgomot. Adurmitul se deşteptă foarte zăpăcit. Hoşul atunci cu umilinţă şi cu pâlăria în mână întrebă:

— Stăpâne, voeşti să cumperi acest val de mătăsă? Îl vînd foarte ieftin“.

— Du-te dracului, că 'mi-ai stricat somnul!...

— Bine, dacă nu vrei să cumperi, mă duc!...

Şi făcu întocmai cum zise!

Un scriitoraş necăjit şi sêrac cere domnului seu 20 fl. din plata de pe lund.

— Ce draci? Ear' 20 fl? Nu cumva ai d-ta nişte obiceiuri rele, tinereşti, de vrei eară bani?

Ba cam am, domnul meu, cinez tot numai a doua seară....

O coconiţă tinărdă îndrăgita, îşi mână slujnicuţa cu o epistolă la postă.

— Dar' coconiţă, pe cuvertă nu-'i nici un nume!

— Taci din gură proasto, nu vreau să ştie nimeni cui o trimiţ!...

Proprietar şi editor: T. Liviu Albini.
Pentru redacţie, în lipsa dlui Ioan Rusea Şiriani,
răspunzător: George Moldovan.

ECONOMUL

redactat de D. COMSA.

Smântâna și untul.

I.

Dacă lăsăm laptele muls la un loc liniștit, particulele de grăsime, care plutesc prin lapte și despre care am vorbit cu alt prilej, fiind mai ușoare, se ridică la suprafața laptelui și formează o pătură albă gălbue, care se numește *smântână*. Se alege deci laptele într-o parte grasă și alta slabă.

Alegerea sau deschilirea aceasta a grăsimii din lapte nu se întâmplă cu deservire, ci numai până la un loc oare-care, între altele din cauză, că cascina (cașul), care se află în lapte, împiedică încâtva urcarea grăsimii la suprafață.

De aceea și cel mai bine smântănit lapte cuprinde încă puțină grăsime.

La smântânirea laptelui se purcede în mai multe feluri. Aici vom vorbi însă numai de felul, care ni se pare a fi mai potrivit pentru noi. Am spus mai sus, că grăsimea ca mai ușoară se ridică la suprafață; urcarea aceasta abună-seama se va întâmpla mai ușor atunci, când pătura de lapte va fi mai mică, având astfel grăsimea să străbată o cale mai mică. Ținând seamă de lucrul acesta, vom întrebuița deci vase lătărețe și scunde. Mai potrivite sunt vasele făcute din tinichea (bleh, bleu) și feștite cu cusitor, din pricină, că sunt mai ușor de curățit.

Îndată după-ce am muls și străcurat laptele, îl turnăm în vasele amintite, pe care le așezăm la un loc răcoros, care să aibă o temperatură cam de 10—15° C. Aici rămâne, dacă e să-l smântănim bine, 36 de oare. Dacă localul de smântănit e călduros, laptele se inchiagă și se înăcrește prea curând, împiedcându-se astfel smântânirea mai departe; deasemenea se înăcrește și smântâna și știut este, că unt bun și gustos căpătăm numai din smântână dulce.

Smântâna de pe lapte o luăm cu o lingură lată, asemenea de tinichea, sau o suflăm de pe lapte într'alt vas.

Vase de smântănit foarte bune cum și alte întocmiri, care se țin de lăptărie, le putem procura din fabrica lui *Kleiner* și *Fleischmann* în *Mödling* lângă Viena. Vasele sunt de felurite mărimi, dela 2—10 litre și mai mari chiar.

De câte vase avem lipsă?

Să zicem, că mulgem de 2 ori pe zi, totdeauna câte 50 litre de lapte și că fiecare vas ar fi de 5 litre de mare și îl lăsăm 36 de oare să stee, atunci ne-ar trebui la o mulsură 10 vase, pentru 3 mulsuri 30 de vase. Dacă lăsăm laptele numai 24 de oare să stee, se înțelege,

că vor trebui numai 20 de vase. Ca să nu fim însă imbulziți cu laptele și ca să putem curăți și spăla bine vasele, va fi bine dacă vom procura cevași mai multe vase.

În localul de smântănit, vasele se așează pe niște stelage, anume făcute, *lângă olaltă*, ear' nu unul peste altul și socotim pentru fiecare vacă un loc de 1 metru pătrat de mare. Așadar', dacă am avea 20 de vaci cu lapte, localul de smântănire ar trebui să fie de 20 metri pătrați.

În lăptării mari, unde se produce mult unt, se întrebuițează la smântănit metoda de smântănire al lui Swartz. Acest metod se deosebește de cel descris prin două lucruri: 1. Se întrebuițează vase înalte și mari, cu lăturile adunate, cam de 40—50 cm. înalte, 15 cm. de late și 40 cm. lungi. 2. Vasele umplute cu lapte se așează într'alt vas mai mare, umplut cu apă cât se poate de rece sau se întrebuițează ghiață, și înzestrat cu un aparat, prin care apa se premește mereu.

Foloasele acestui metod sunt, că primim smântână mai multă și dulce, prin urmare și unt mai mult și bun; asemenea și laptele rămâne timp mai îndelungat dulce, ceea-ce e de mare însemnătate în lăptărie.

În treacăt amintesc, că în timpul mai nou se întrebuițează la smântănire *separatori* și *centrifuge*, întocmiri, care despart aproape cu deservire grăsimea de lapte. Laptele astfel smântănit e foarte slab, încât mai că nu se mai potrivește la fabricarea de brânză.

Un folos al centrifugei și al separatorului e, că ne scapă de vase și de local de smântănit, fiindcă alegerea grăsimii din lapte se întâmplă îndată-ce am muls pe când laptele e încă cald. Răcindu-se laptele, trebuie încălzit mai înainte de a-l pune în centrifugă sau separator. Mașinile aceste smântănesc într'o oară dela 55—1500 litre de lapte; prețul lor atiră dela mărimea mașinei, și este dela 160 — 750 fl.

II.

Din smântână facem unt, bătându-o în bătău. Cătățimea și bunătatea untului atiră dela forma bătăului, dela căldură și felul smântânii.

Dacă căldura smântânii e mare, adevărat că untul ese curând, e însă moale și de un gust mai prost. Dacă smântâna e prea rece, untul ese anevoe și e și greu de adunat. Îndeobște vorbind, mai potrivit e, dacă smântâna are o căldură de 11—12° C., când e dulce, ear' când e acrie, de 15—16° C. Se înțelege, nu ne vom ține orbiș de cifre, ci vom cerceta cu deamăruntul toate împrejurările, aflând astfel pentru fiecare cas căldura cea mai potrivită. Dacă smântâna e prea caldă sau prea rece, purcedem așa, că așezăm vasele cu smântâna, dacă sunt de

tinichea, în apă rece sau caldă, ear' dacă sunt de lemn, așezăm în smântână vase de metal, care-s umplute cu apă rece sau caldă, după împrejurări. La nici un cas însă se nu turnăm apă în smântână, căci nu arare-ori se întâmplă de nu ese untul.

La facerea untului întrebuițăm smântână dulce sau acrie. Care unt e mai bun: cel din smântână dulce sau cel din acrie? Atiră dela gustul unora și altora. Mai bun e untul, care se plătește mai bine. Adevărat, că untul cel mai fin și mai bun îl dobândim întrebuițând smântână de tot dulce și nespălând și nesărând untul. Untul acesta însă nu se ține mult, ci se strică ușor.

Untul se pregătește mai ales din smântână acrie. Lucrul de căpetenie este, să nu lăsăm să se prea înăcrească smântâna; altcum untul își pierde din gust și nu se ține bine. Smântâna de dimineața ar trebui amestecată cu cea de seara, într'un loc călduț de 12—15° C., și în dimineața următoare o batem în bătău. Nu totdeauna însă, se înăcrește smântâna de ajuns în cursul timpului amintit. Aceasta se întâmplă mai ales iarna. Dacă da, e bine să amestecăm smântâna cu puțin lapte nesmântănit și înăcrit în pripă.

Prin loviturile ce le primește smântâna în bătău, particulele de grăsime, întărindu-se, se string laolaltă și formează bucățele cam de mărimea unui bon de mazere. Cu ajutorul unei linguri sau site scoatem untul din bătău și prin frământat și spălat îl curățim de zară. La spălat se întrebuițăm numai apă curată. Dacă voim să ținem untul timp mai îndelungat îl și sărăm. Frământatul se îndeplinește cu mâna sau cu o mașină anume făcută; spre acest scop mai potrivite sunt mașinile. Frământatul prea mult strică untului, dându-i de regulă un gust unsuros; îndată-ce am depărtat zara din unt, încetăm cu frământatul.

Din 30 chilog. de lapte dobândim cam 1 chilog. de unt.

Bădauele, în care batem smântâna, au forme diferite și sunt făcute din lemn, fer sau tinichea. Trecem peste descrierea felurilor badaue și observăm numai, că dela un bătău bun cerem, să fie trainic, să meargă ușor, să fie ușor de umplut și deșertat ușor de spălat și curățit și totodată să bată bine smântâna ca să agonisim nu mult.

Nutrețul dat vacilor înfrurește și el asupra gustului propriu untului. Așa d. p. iarba și fânul de munte dau unt de un gust minunat, unt, care se plătește foarte bine. Asemenea fânul de trifoiu și de luțernă. Ierburile bogate în flori mirositoare dau untului mirosul și gustul acestor flori.

Paele dau unt virtos și alb; despre paele de ovės să zise, că ar da unt cam

amar. Potrivii sunt napii de nutreț și mai cu seamă urlueala de ovės.

Foarte bune sunt turtele de ulei. Turtele de in dau unt bun la gust și cam virtos, ear' cele de rapiță unt cam moale. Turtele de rapiță ar trebui date vitelor în stare uscată, ear' nu ca lătură.

Un unt foarte bun și gustos dobândim purcezând în chipul următor: Luăm smântână dulce, o punem într'un vas de tinichea smălțuit, pe care îl așezăm în apă ferbinte, încălzind smântâna până la 70° C. După aceea așezăm vasul cu smântâna în apă rece dela 12—14° C., răcită astfel, o batem îndată într'un bădău. Tractarea mai departe e aceeași ca și la celalalt unt. *S. P. Barcianu.*

Din stupărit.

VII. Coșnițele.

Ceea-ce e casa bună pentru om și grajdul bun pentru vite, aceea e și o coșniță cum se cade pentru albine. Despre coșnițele de nuele, întrebuintate până acum și care în cea mai mare parte se întrebuintează și în timpul de față, nu se poate zice că ar fi tocmai bune, și prin urmare nici nu vom perde vremea, vorbind despre ele.

Vom trece deci la coșnițele mobile, numite astfel din cauză, că pârcașele (ramele) sau cadrele cu fagurii și mierea din ele se pot scoate și așeza din nou după plac. Și aceasta e capul lucrului în stupăritul rațional, cu care se îndeletnicesc oamenii înțelepți din toate țerile și cu care vremea e să ne îndeletnicim și noi Românii, dacă vrem, și vrem negreșit, să tragem folos cât mai mare din acest ram de economie.

De sine se înțelege, coșnițele mobile sunt de multe feluri; nici una însă nu întrece, — și aceasta o zicem în urma multor cercări, — *coșnița Berlepsch-Grand.*

Această coșniță are 4 păreți, doi mai lungi, din care unul de-a dreapta și altul de-a stânga, și doi mai scurți, unul deasupra și altul dedesupt; în partea dinainte se aplică o scândură, în care se face urdinișul, ear' în partea dindărăt este ușa.

În lăuntru coșnița aceasta are două despărțăminte, unul din sus și altul din jos. În despărțământul din jos, pe niște lățișori bătuți în păreții de laturi se așează două rinduri de pârcașe, ear' în cel din sus numai un rând. Între ele este o poliță de scândură, care e așezată în pârcașe și care se poate scoate când omul voește.

Polița din fund are un fel de gratie, numită, după iscoditorul ei, a lui Haneman. Ea e din bleu (blech, pleu, tinichea), și găurile ei sunt astfel făcute, ca prin ele să nu poată străbate decât albinele lucrătoare, nu și regina și trântorii.

Despărțământul din jos se mai numește și despărțământul de clocit, ear' cel din sus despărțământul de miere. În cel dintâiu încap 20 de pârcașe și în al doilea 10, cu totul 30 de pârcașe.

Atât despărțământul din jos cât și cel din sus au câte o fereastră de sticlă în partea de cătră ușe, ear' în partea de desupt, între fereastră și păretele din jos un lățișor, care se poate lua și pune cu înlesnire, ori-și-când omul voește și pe unde se curăță fundul coșniței de albine moarte, sfirmituri de faguri ș. a.

Coșnița, de care vorbim, se face din scânduri și are pe din lăuntru următoarele mărimi: 62.7 cm. înălțime, 25 cm. lățime și 38 cm. afunzime, înspre urdiniș.

Pârcașele din rîndul din jos sunt acățate la 21.8 cm., cele din rîndul al doilea la 40.9 cm., polița despărțitoare la 42.1 cm., și pârcașele despărțământului de miere la 61.5 cm., socotind dela păretele din jos al coșniței.

Astfel dela păretele din jos al coșniței până unde se încep pârcașele este un spațiu (loc) de 4.5 cm.; între pârcașele din rîndul din jos și cele din rîndul al doilea, precum și între aceste și polița rămâne loc de câte 1 cm. Asemenea și între partea deasupra a poliței și pârcașele despărțământului de miere cum și între partea deasupra a acestor pârcașe și păretele din sus al coșniței earăși loc de câte 1 cm.

Pârcașele, de care am făcut amintire, sunt făcute din câte 4 lățișori, groși de 6 mm. și lați de 2.4 cm. Lățișorul de-asupra trebuie să fie de 25 cm. în lungime, cel dedesupt de 24 cm., ear' cei doi de laturi de câte 17.3 cm.

Fiecărui pârcaș i-se bat câte 4 cuișoare, care să le țină 1 cm. departe unul de altul.

Între pârcașe și păreții de laturi încă rămâne un loc de 5 mm.

Urdinișul trebuie să fie tăiat la 3.9 cm. dela păretele din jos; el să aibă în lungime 20 cm. și în lărgime 7 mm.

Ușa e bine să nu fie așezată în țîțini, ci să se închidă cu ajutorul unor cărlige, cum sunt cele dela ferestri.

Dacă scândurile, din care se fac coșnițele, sunt cel puțin de 3½ cm., pot să rămână și neoblojite pe dinafară. Dacă însă vor fi făcute din scândurele de 2 cm., atunci pe dinafară trebuie să se bată lați cât mai deși; ear' locul dintre ei se va umplea cu balegă, amestecată cu cenușe și pleavă; în urmă se lipesc și se spoesc pe dinafară. Numai ușa rămâne nelipită cu balegă și nespoită.

Coșnițele descrise sunt din cele mai bune. Dar' din o descriere, ori cât de amănunțită, nu se poate îndestul lumina ori-și-care om.

De aceea lucră foarte înțelepțește cine s'a hotărit cu tot înadinsul a se apuca de stupărit în coșnițe mobile, dacă își va cumpăra măcar o coșniță de muștră fie și mai scumpă. După aceasta își poate face cât de multe și toate bune; altcum începe a erbeca dela cel dintâi pas.*)

r. s.

Morecovii și pētrânjeii.

I.

Morcovii (morcovii, morogii, murele).

Din cauza efinătății și culturai puțin anevoioase, morcovii se mănâncă la noi în cătățimi însemnate, cu deosebire în posturi și cu prilejul ospetelor. Ei se mistuesc cu înlesnire și sunt un bun mijloc pentru curățirea sângelui. Potrivit ar fi să împămēntenim morcovii ciunțiți („carotele“) că fiind mai fragezi și gustoși decât soiurile îndatinatate cu rădăcini lungi și ascuțite.

Morcovii isbutesc mai ales în pământurile cam vāroase, săpate foarte adēnc și de o virtosime mijlocie, așa nu tocmai închiegate nici pufăioase.

Numēroasele soiuri se pot împărți în două grupe: morcovi ascuțiti și morcovi ciunțiți, potrivit cu forma proprie rădăcinilor; coloarea (fața) acestora este portocalie, adeseori galbină sau mult puțin roșie, uneori albă.

Pământul ar trebui întors cu hârlețul cât se poate mai adēnc și încă de toamna. Când începe a se desprimăvera, se întoarce din nou, se greblează bărbătește, și se împarte în straturi (răzoare) de câte 120 centim. lățime. Sēmēnța se freacă bine cu mânilor și se imprăștie deopotrivă, apoi se îngroapă cu grebla ca de obicei. Morcovii resar mult mai în grabă, sēmēnați fiind în ajunul ernii. Sēmēnatul în brezduțe oable înlesnește plivitul și săpatul. Micile brezde se trag cu colțul sapei în depărtare de 20 centim. Cultura mai departe este mărginită la smulgerea buruenilor și scormonirea pământului dintre șiruri. Plānte de prisos se scot pe rînd și se aruncă, încât cele rămase să poată crește neîmpedecate. Pe timp sēcetos se udă la câte 3—4 zile.

Morcovii timpurii (ciunțiți) se scot pe rînd, începēnd cu rădăcinile mai groase. Soiurile tārzii se scot în preajma ernii, se curăță de foi (frunze) și se ernează în pivniță sau într'o groapă printre nēsip (prund) ori frunziș uscat.

De prāsila se vor alege rădăcini cât mai netede și frumoase, care se sādesc apoi prin Aprilie în fața soarelui, într'un pământ săpat foarte adēnc. Cotoarele se leagă de araci (pari, pocii) scurți. Prin cultivarea aproape de morcovii sēlbatici, prāsila se corcește ușor.

*) Coșnițe de muștră se pot tocni, cu prețul de câte 4 fl., la măestrul Ioan Stroia în Orlat, comitatul Sibiului, poșta în loc.

II.

Petrânjeii (petrinjeii, petrunjeii).

Cultura atât de bănoasă a petrânjeilor este destul de răspândită la noi. Întrebuintarea e cunoscută. Petrânjeii cer pământ fraged, întors cât mai adânc cu hârlețul și băgat în materii nutritive.

Sunt două feluri de petrânjei: petrânjei îndatinați ce se cultivă mai ales pentru rădăcinile lor și petrânjei cu foaia creată ce se cultivă pentru foile lor. Soiurile cu rădăcini scurte și groase sunt mai gingași, au însă miez dulce și fraged. Țeranii noștri cultivă mai numai petrânjei lungi ca fiind mai răbdurii și trainici.

Petrânjeii incolțesc anevoe și rabdă la răceală. Se vor sămăna deci primăvara cât se poate mai de timpuriu; altcum pățimesc de uscăciune și rămân subțirei, neavând când se desvolta în deplin. Pentru ca să aibă ce scoate în cursul verei, când petrânjeii sunt foarte scumpi și au mare trecere, mulți grădinarii seamănă prin August, așternând în ajunul ernei frunziș, tufe de fasole sau alt material, care să înfrunte asprimea gerului. Unii îndatinează a sămăna în preajma ernii.

Rădăcinile vătămăte, îmbolnăvite sau scoase pe umezeală trec mai târziu în mucezure, ori cât de bună ar fi pivnița, în care s'ar fi ernând. Se vor scoate deci cu toată îngrijirea, pe timp uscat, ear' nu pe când pământul este înghețat sau plin de apă. Pentru trebuințele de mai târziu se aleg rădăcinile mai mari și îndeplin sănătoase care, despoiate de aproape toate foile, se îngroapă printre năsip, în pivniță sau într'un bordeiu uscat. Foile atât de fragede ce odrăslesc se pot folosi preste iarnă. În lipsa unui local potrivit de ernat, straturile se vor înzestra cu un așternut de frunziș, tufe de brad ș. c. l., aminând scoaterea până în primăvară, când petrânjeii și așa se scumpesc.

Rădăcinile de prăsilă să fie cât mai puternice, sănătoase și oable ca luminarea; din sămănta petrânjeilor rămași se ivesc rădăcini, care și ele au înclinarea a se rămuri. Săditul urmează prin Aprilie. Prin ciontarea mlădițelor mai slăbuțe, sucule se grămădește în cotorul mijlociu, destinat a produce flori și sămăntă. Acest cotor se leagă de arac drept proptea în contra vântului. Sămănta se culege în 2—3 rânduri și se uscă la soare pe o pânzătură.

Cassa de bolnavi a cercului Sibiiu.

Un lucru bun este această cassă de bolnavi și bine ar fi să se înființeze astfel de casse în toate părțile țării. Da, când oamenii, datori de a isprăvi lucruri bune în țeară, nu și-ar perde vremea umblând după potcoave de cai morți.

Cassa de bolnavi, de care vorbim, nu e o casă cu pereți și coperiș, ci o

însoțire sau o tovărășie de oameni, care plătesc o taxă, adică o sumă anumită pe săptămână sau pe lună, ca la întemplantare de boale să li-se deie medicul (doctorul) și leacurile de lipsă pentru întreaga familie lor.

Sumele ce se plătesc sunt foarte mici, chiar și numai câte 25 cr. pe lună, așa pe an se vin 3—4 florini. Și pentru această sumă neînsemnată se și capete o familie întreagă leacurile și să fie căutată de medic în casuri de boală ori-și-când peste an.

Chiar și numai din cele spuse până aici se poate vedea, că un astfel de mod de asigurare, ca și asigurările pe viață, în contra focului, a grindinei ș. a., este un lucru vrednic de urmat. Și mai ales oamenii mai săraci, care nu sunt în stare a se căuta cu medic și a plăti leacuri scumpe, fac un adevărat terno, cum se zice când îți ese trei numeri la loterie, asigurându-se pentru casuri de boale la o astfel de cassă.

Câți oameni mari nu per cu zile din pricină, că nu sunt în stare a se căuta cu medicul, și câți copii nu se prăpădesc din aceeași pricină!

Mulți din oamenii dela sate nu chiamă medicul până când ajung în doaga morții, așadar' mult prea târziu și astfel pentru un lucru de nimica rămân cete de orfani, mulțime de copii lipsiți de părinți, de chin și vai în lume.

Cunosc un om sărac, care s'a făcut membru (părtaș) la această cassă și care după cea dintâi plătire de 25 cr.; bolnăvindu-se și s'au prescris leacuri de peste 20 fl., apoi recetele și visitele (căutările) din partea medicului. Eată una din suțele și miile de dovezi câte se pot aduce!

E adevărat, că nime nu dorește să ajungă bolnav și mai înțelepțește va fi să plătească omul câte 25 cr. pe lună, fiind astfel împăcat cu gândul că, îmbolnăvindu-se el, capul familiei, sau ori-șicare din casa sa, are să capete oare-cum în cinste leacurile trebuincioase și căutarea medicului, fie acestea ori-cât de scumpe.

Numărul membrilor cassei de bolnavi din cercul Sibiiului trece peste 5000, deși această cassă s'a înființat cu abia câteva luni mainainte. La ea se poate face membru ori-ce om din comitatul Sibiiului, dacă are un venit mai mic de 4 fl. la zi, fie acel om de ori-ce nație, fie el meșteșugar sau econom, învățator sau preot, notar sau ziler, bărbat sau femeie.

În unele comune s'a încredințat câte un cărturar, care să primească taxele dela noii membri și să le trimită la cassă însoțirii.

Cei-ce ne-am înscris ca membri ai numitei casse de bolnavi, nu putem să lăudăm din destul bunătățile, de care ne-am făcut și ne facem părtași, în fiecare zi de năcaz pentru noi și familiile noastre.

Ar fi de dorit ca astfel de casse să se înființeze în toate comitatele.

Până atunci însă zicem locuitorilor români din comitatul Sibiiului și mai cu seamă celor mai săraci: facev-ți membri la cassă de bolnavi a cercului Sibiiu și vă asigurăm, că nu vă va pâră rău!

r. s.

Contra mirosului de lampe.

Lămpile cu petrolu de multe ori dau un miros greu, care strică tot aerul din casă și e foarte nesănătos. Acest neajuns se poate delătura ușor, dacă feștila înainte de întrebuintare se ține timp de o jumătate zi în oțet și apoi se uscă bine. Dacă o lampă cu astfel de feștilă se curăță regulat și feștila se taie în fiecare zi, mirosul de petrolu nu se va simți în casă.

Păstrarea laptelui bătut.

„Geniul civil“ ne spune că, introducând „acid carbonic“ în laptele bătut, acesta se prefăce în o beutură răcoritoare și hrănitivă, care spumează ca vinul de șampanie. Închis cu un sifon ca acelea, în care este pusă apa gazoasă (soda), laptele bătut poate să fie păstrat șese săptămâni în stare neștirbită și alcătuește o mâncare plăcută.

Proprirea vârsării de sânge.

Scuipând sau vârsând cineva sânge din piept sau din stomac, în mare cătățime și aflându-se în primejdie, să și acopere pieptul cu un ștergar (măneștergură, chindeu) muiat în apă rece, să se culce și să rămână liniștit în pat, luând câte o lingură plină de sare și înghițându-o chiar cu sila; căci sarea are însușirea a oprî vârsarea de sânge. Acest tratament mai poate fi însoțit de aplicarea câtorva lipitori pe la spate. Așa cetim în „Universul“ din București.

Stîrpirea negeilor.

În „Foia Poporului“ la „Întrebarea 64“ s'a fost vorbit despre cum s'ar pute stîrpi un negel crescut în geana unui vițel de curând cumpărat. Fie-mi îngăduit să arăt și eu un mijloc care, aplicat cum trebuie, isbutește, după-cum am avut privilegiu să ved însumi. Vorba este să se ia un fir de păr din coada vițelului și să se stringă negelul, care astfel cade cu înlesnire fără a pricinui vătămăre.

Pavel Bucur.
cantor.**Contra rēcirii picioarelor.**

Hărția și în deosebi hărția sugătoare este un nimerit mijloc contra picioarelor rēci. După înfășurarea cu una sau două fășii de hărție se aplică obiele sau ciorapi. Picioarele astfel înfășurate rămân mult mai calde ca de obicei.

Știri economice.

Starea agricolă în țeara noastră.

După știrile înaintate ministerului ung. de agricultură, starea agriculturii a fost la 1 Februarie n. astfel:

Până la mijlocul lui Ianuarie a domnit un timp uscat și friguros, care apoi s'a îmbălnzită. Nu arare-ori au bătut vânturi puternice, însoțite de ninsoare și ger peste noapte. În multe locuri a fost simțită trebuința de umezeală. Pe alocurea sămănăturile a pătimit din pricina uscăciunii, a gerului, șoarecilor sau vermilor. Economii s'au temut și se tem, că holdele vor pătimi și în parte se vor nimici, nopțile fiind nu arare-ori geroase și ziua caldă. În deobște vorbind, starea sămănăturilor e mulțumitoare. De altcum la primăvară se va vedea mai apriat cum și ce.

Pe unele locuri rapița a degerat pământul fiind desgolit. Economii se îndeletnicesc cu aratul, căratul gunoiului și tăiatul lemnelor. Pe alocurea s'a purces chiar și la sămănat, așadar mult mai în grabă ca alte-dăți. Lipsa de nutreț și de paie se simte mai ales în ținutul deadreapta Tisei și în multe comune vitele se trimit la pășune. Trifoiul și luțerna au iernat nu tocmai bine. Pometurile și viile se află în stare bună.

Cincisprezece ani în ocnele Siberiei. Un scăpat din Siberia, anume Victor Abulov, sosit de curând în Newcastle, dă următoarele amănunte asupra traiului său în minele dela Iacutsk:

După-ce fusese osândit ca nihilist a petrecut câțiva ani în temnița din Irkutsk. De acolo a fost dus la Iacutsk spre nord dela Irkutsk, la o depărtare de 2000 chil. și unde se află și minele (băile). Arestanții, între care se aflau și câteva femei bolnăvicioase, a trebuit să percurgă pedestru depărtarea aceasta uriașe. Acei care nu puteau să meargă repede sau să obosiau prea tare, erau bătuți grozav cu cnuturile. Abulov a fost deosemena bătut în mai multe rânduri și în chipul cel mai neomenos. În sfârșit a sosit la mine. În acestea a stat Abulov timp de 15 ani, fără să vadă lumina zilei.

Arestantul criminal nu are dreptul să ese din fundul ocnelor la suprafața pământului, până nu-i trece pedeapsa. Numai când moare acolo, e scos afară spre a fi înmormântat. Mina, în care lucra Abulov, avea o adâncime de 125 metri și o lărgime la intrare de 8 metri. Minerii dorm pe saltele de pae, ear' hrana lor zilnică constă din pâine neagră, o farforie de supă și o ceașcă de ceaiu. Ei muncesc ca și femeile 12 ciasuri pe zi. Nu li-se dă voie să petreacă nici la sărbătorile mari și pe cei bolnavi nu-i cercetează nici un doctor.

Bine înțeles că în astfel de împregiurări viața unui ocaș e foarte scurtă.

Victor Abulov, care a scăpat cu fuga din ocnele Siberiei, a ținut la Londra mai multe conferențe publice, în care a descris viața osândiților din Siberia.

Arestanții politici, care au scăpat din Siberia, și-au istorisit pățaniile lor. Dar pentru întâia-ora un nihilist criminal își istorisește viața din acele ocne înfricoșate.

Un astfel de osândit nu scapă decât foarte arare-ori. Soartea lor e să moară în ocne.

Măestru român. Gerasim Petrecaș, locuitor în Firlisua (Felső-Ilosva), ne roagă să vestim cetitorilor noștri, că D-sa este în

stare să pregătească din material gata cu prețuri foarte ieftine și anume: mașini cu cai de măcinat bucatele, mașini statornice de treerat (îmblătit) și de vânturat, de tăiat lemne și așa m. d. Doritorii sunt rugați a da înșiși materialul trebuitor.

Așezăminte de binefacere în România. În nici o țeară nu se găsesc atâtea așezăminte de binefacere înființate și întreținute din averile lăsate de singuratici ca în România. Asilele pentru bolnavi sunt numeroase. Bolnavii nu plătesc nimic pentru îngrijirea ce li-se dă în spitale. Fără deosebire de naționalitate și țeară, suferinzii găsesc deopotrivă asil și îngrijire în cinste. Așa numai Casa Sf.-Spiridon din Iași întreține următoarele spitale: Spitalul central din Iași cu 350 paturi; spitalul din Galați cu 50 paturi; spitalul din Focșani cu 40 paturi; spitalul din Roman cu 50 paturi; spitalul din Tătărași cu 49 paturi; spitalul din Botoșani cu 50 paturi; spitalul din Hărlău cu 30 paturi; spitalul din Tirgu-Neamțu cu 60 paturi; spitalul din T.-Ocna cu 30 paturi. Apoi e ospiciul dela mănăstirea Neamțu cu 50 paturi; ospiciul dela Galata cu 49 paturi; ospiciul dela Golia cu 40 paturi și institutul Gregorian cu 60 paturi. În afară de asta epitropia mai dă spitalului din Bărlad un ajutor de 20.000 lei, pentru întreținerea a 20 paturi.

Măsurile contra filoxerii în Ungaria. Precum aiurea așa și în Ungaria, măsurile contra filoxerii sunt: unele pentru stărpirea acestui vrășmaș primejdios, când ținutul este încă puțin atins și altele prin care se nimicesc viile cu totul, înlocuindu-se prin viță americană.

Așa numitul serviciu de viierit se ocupă nu numai cu nimicirea filoxerii ci și cu celelalte boale, de care pătimeste vița de viie.

O repede ochire asupra lucrărilor făcute de serviciul amintit ne va lămurii în ce privește mijloacele aplicate.

În anul 1892 serviciul de viierit a servit:

Inspecțiuni și cercetări în 117 comune.
Plantațiuni de vițe americane în 206 comune și 310 proprietăți.

Stărpiri prin „sulfur de carbon“ în 56 comune și în 86 focore.

Plantațiuni de năsipuri în 73 comune și 288 proprietăți.

Cursuri practice de viierit în 116 comune.

Școale de vițe americane în 287 comune și pe 441 proprietăți.

Pentru „mana“ viilor (Peronospora viticola) s'au aplicat măsuri de apărare în 197 comune și în 243 casuri.

Povățuiri speciale în 200 comune și 404 casuri.

Din cele arătate mai sus se vede, că în Ungaria vița americană se răspândește în mare măsură față de celelalte mijloace. Viierii, care la început țineau ca fiind anevoioasă și chiar cu neputință refacerea viilor prin vița americană altoită, astăzi aproape toți sunt pentru ea.

Culmea sgârceniei. În săptămânile trecute a încetat din viață la Vatrelos în Franța, la vârsta de 78 ani, o femeie cu numele Dubrule-Ferret, căsătorită de 39 ani. Se aplicară petețile la casa repozatei, care avea o înfățișare ca vai de loc. Soțul repozatei dete amplotiatului cheia dela o ladă. Deschizându-se aceasta, se găsiră într'insa

hârtii în preț de 10.000 fl. Într'un vechiu scrin (dulap, armar) se găsiră 4300 franci (2150 fl.) în aur, 15 bancnote de câte 1000 franci, din care 5 sunt plăsmuite la anul 1855. În bucătărie s'au mai aflat 16.000 lei și felurite bancnote.

Aceste sume mari se trag din veniturile repozatei, adunate în curs de 40 ani. Ea trăia cruțând fără seamăn și cheltuind zilnic abia câțiva cruceri pentru hrana sa care era alcătuită din puțină pâine și brânză.

Căile ferate din lumea întreagă.

În anii mai din urmă, lungimea căilor ferate s'a sporit foarte tare. Dela 468.800 chilom., câți erau în anul 1884, s'a ajuns în 1888 la 641.781 chilom. În această sumă, Europa ia parte cu 274.252 chilom., America cu 374.015 și celelalte părți de pe glob cu 53.514 chilom. Numărul total al locomotivelor din Europa este socotit la aproape 61.000 și în celelalte părți la vre-o 43.000. Anglia are câte 50 locomotive pentru 100 chilom. drum de fer, deasemenea Belgia, Germania 33, Franța 29, Rusia 25, Austria 20, Italia 18, India 14 și Statele-Unite 12.

Capitalurile puse în serviciul clădirii căilor ferate se urcă la suma uriașe de 75.900.000.000 fl. Europa ia parte la această sumă cu 7.500.000.000 fl. așa că de 1 chilom. s'ar veni 180.000 fl.

În care țeară câtă carne se mănăcă.

Un ziar agricol arată, în care țeară câtă carne se mănăcă. Câtățimea este socotită de om precum urmează și anume în: Australia 111 $\frac{1}{2}$, Statele-Unite din America-de-nord 54 $\frac{1}{2}$, Anglia 47 $\frac{1}{2}$, Franța 33 $\frac{1}{2}$, Germania 31 $\frac{1}{2}$, Rusia aproape 22, Austro-Ungaria 29, Belgia și Olanda 31 $\frac{1}{2}$, Svedia și Norvegia 39 $\frac{1}{2}$, Spania 22, Italia 10 $\frac{1}{2}$, chilog.

Societatea centrală agricolă din România a hotărât că în toamna anului 1894 să pună la cale o expoziție a produselor agricole și industriale române.

Din traista cu povețele.

Întrebarea 67. Am peste 2000 melci de pădure, mari, bine hrăniți, din anul trecut. Vă rog să-mi împărtășiți în „Foaia Poporului“: unde și cui aş pute vinde acesti melci?

Bérsasca, (Berszazska).

Arsenie Golumba.

Răspuns. Nu suntem în poziție să răspundem, melcii fiind o marfă, care se vinde mai ales la micii precupeți din orașe. De altcum, între cetitorii noștri atât de numeroși, așa sperăm, se vor fi aflând cumpărători de melci. De unde nu, cearcă în orașele din apropiere.

Întrebarea 68. Vă rog să-mi răspundeți la întrebarea, că fost-au trase la sorti și anume: losul „Jozziv“ seria 6025 nr. 81 și losul „Prämienanleihe“ sêrbesc seria 6947 nr. 59?

Vas. S.

Răspuns. Losul sêrbesc amintit nu a fost tras. „Jozziv“ seria 6025 a eșit, numai în loc de nr. 81 a fost tras nr. 82, așadar sminteală de un „ochiu“. De altmintrelea tragerea din urmă a losurilor sêrbești s'a întâmplat la 5 Februarie n., cu 1 zi după punerea sub presă a „Economului“ de față. În ziarele mai mari vei afla, nu cumva în această zi și-a zimbbit norocul.

Posta redacției.

Unii abonați ni-se plâng că nu au primit unii numeri din „Foaia Poporului” pe anul acesta. Îi vestim că de aici se trimite foaia regulat tuturor, și până la nrul trecut, s'a trimis și la cari nu-și noiseră abonamentul! Dacă dar' unii ori alții nu au primit anumiți numeri, vina e din postă. Cerându-se însă de nou, *întrucât se va pute*, se vor trimite a doua-oară.

Unui econom în Turnișor. Ne scrii despre lucruri foarte gingașe. Poate se ai D-ta toată dreptatea, și ne doare că așa este, că se prea spriginesc nemotenile la astfel de alegeri; dar' totuși cele scrise de D-ta nu le putem publica, căci nu ne arăți aci nici un rēu ce nou aleșii ar fi făcut comunei, ear' numai așa a-i ataca, în foaia noastră nu se poate; și încă cu atât mai virtos nu, că D-ta nu spui nici măcar Redacției numele D-tale. Dacă totuși stărui să se publice, vom face-o dacă iel D-ta toată răspunderea și lași să-ți punem numele în foaie sub cele scrise.

Dlui R. Bortos. Cântecule populare și „Sari nainte, sari napoi” le publicăm, dar' poesia originală, fiind prea slăbuță, nu o putem.

Dlor Sabin Safta în Brad; Constantin Valea, plugar în Boroșineu; Ștefan Bedelean în St. Mihail; Avram Lupan în Dumbrăvița; Maria Bedelean în St. Mihail; Teodor Toma și Petru Botto studenți în Pintic: Am primit dela D-Voastră poeziile populare trimise Vă mulțumim. Sânt frumoase ca tot ce are poporul nostru. Sē vor folosi pe rînd.

D-sale Dumitru lui Iridon George în Apoldul-mare. Povestea D-tale abia acum am putut-o ceti. E bună. Sē va publica.

Dlui Dimitrie Mandel în Porumbacul-inf. Avem atâta material cules din poporul nostru, pentru foitā, poezii populare, balade, povești, etc. că nu biruim cu publicarea, și așa traducerile nu le putem lua în seamă. Culege, te rugăm, din popor, ceva pun, și bucuros.

Dlui Nic. Silca în Porumbacul-inf. Sē va publica cât de curēnd pățania celui cu Psaltirea în sac.

Tîrgurile din săptămāna viitoare după cāl. vechiu.

Luni, 14 Februarie: Vințul-de-sus.

Marti, 15 Februarie: Baia-mare.

Mercuri, 16 Februarie: Dej, Szilagy-Nagyfalu.

Joi, 17 Februarie: Dras, Dicio-San-Martin, Lechinta, Rășinari.

Vineri, 18 Februarie: Zălu.

Sămbătă, 19 Februarie: Veneția.

LOTERIE.

Tragerea din 17 Februarie n.

Budapesta: 24 2 33 40 41

Tragerea din 21 Februarie n.

Sibiu: 39 41 8 10 33

Prețul mărfurilor.

Tîrgul de rimători în Stelnbruch. În 22 Febr.

v.: s'au notat: ungurești bătrāni grei 50.— cr. până 51.— cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., ungurești grei tineri 53.½ cr. până 54.— cr., de mijloc 51.½ cr. până 52.½ cr., ușori 50.— cr. până 51.— cr., marfă țerānească grea 49.— cr. până 50.— cr., de mijloc 49.— cr. până 50.— cr., ușoară 48.½ cr. până 50.— cr., romānești, grei —.— cr. până —.— cr., transito grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito ușori —.— cr. până —.— cr., transito sērbești grei 50.— cr. până 51.½ cr., transito de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., transito ușori 48.— cr. până 49.½ cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Dela 22 Februarie n. 1894.

Semințe	Calitatea per Hect.	Prețul scotit d. 100 chigr.	
		dela	până
Grāu vechiu	75	—	—
Grāu dela Tisa	75	—	—
Grāu de Pesta	75	—	—
Grāu de Alba-regalā	75	—	—
Grāu de Bácska	75	—	—
Grāu unguresc de nord	75	—	—
Săcarā	70—72	5.65	5.85
Orz de nutreț	60—62	6.—	6.40
Orz de vinars	62—64	6.65	7.50
Orz de bere	64—66	7.90	9.25
Ovēs	39—41	—	—
Cucuruz bănățenesc	75	6.9	7.35
Cucuruz de alt soi	73	4.50	4.60
Meiu (mālaiu)	—	—	—
Hirișcă	—	4.20	4.60
Luțernă ungurescā	—	58.—	65.—
Luțernă francezā	—	—	—
Luțernă roșie	—	36.—	36.50
Oleu de rapitā (rafinat)	—	52.60	53.—
Oleu de in	—	—	—
Unsoare de porc de Pesta	—	50.—	50.50
Unsoare de porc dela țearā	—	—	—
Slāninā svēntātā	—	—	—
Slāninā afumatā	—	49.—	49.50
Sēu	—	38.—	39.—
Prune	—	—	—
Miere brutā	—	—	—
Miere galbinā strācuratā	—	—	—
Cearā de Rosenau	—	15.25	15.50
Spirit brut	—	16.25	16.75
Drojdiuțe de spirit	—	19.50	20.—

Bursa din Budapesta și Viena.

Din 22 Februarie n. 1894.

Obiectul	Budapesta	Viena
Galbini împărătești	5.92	5.90
Napoleonul	9.94	9.97 ^a
100 mărci germane imp.	61.20	61.20
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	117.60	117.55
Renta de hārtie ung. de 5%	—	—
Împrumutul căilor ferate ung.	123.—	126.60
Bonuri (obligații) rurale ung.	95.50	96.—
Bonuri (obligații) rurale croato-slavone	98.—	—
Obligațiile pt. despāgubirea regalilor	100.25	—
Împrumut cu premiu ung.	150.—	142.25
Losuri pt. regularea Tisei și Segedin.	142.—	141.75
Losurile aust. dia 1860	159.—	161.—
Scrisuri fonciare ale „Albinei”	101.—	—

Bursa din București.

Din 22 Februarie n. 1894.

Obiectul	o/o	cump. lei
Renta remānā din 1875	5%o	158.—
Renta romānā amortisabilā	5 "	06.½
Renta romānā amortisabilā	5 "	—
Renta rom. (Rurale convertite)	6 "	—
Oblig. C. F. Romāne	6 "	102.—
Oblig. C. F. Romāne	4 "	—
Creditul fonciar rural	7 "	104.50
Creditul fonciar rural	5 "	90.¾
Oblig. cassei pensiunilor fr. 3000	10 fr.	—
	V. N.	
Banca Naționalā (ult. dividendā 84.45)	500	16.30
20 franci aur	—	20.01
Banca Naționalā a Romāniei	—	—

Cursul pieții din Sibiu.

Din 22 Februarie st. n. 1894.

Hārtie-monetā romānā	Cump.	9.10	Vēnz.	9.78
Lire turcești	"	11.05	"	11.21
Imperiali	"	10.05	"	10.10
Ruble rusești	"	1.30	"	1.32

Călinđerul săptămānii.

Zilele	Călinđerul vechiu	Călinđer. nou	Soarele	
	Dum. Fliului rātēcit, gl. 6, sft. 6.		rēs.	ap.
Dum.	13 Pār. Martinian	25 Quatemb	6 57	5 32
Luni	14 Cuv. Pār. Axentie	26 Alexandra	6 55	5 34
Marti	15 S. Apost. Onisim	27 Meander	6 53	5 36
Merc.	16 Mc. Pamfilie	28 Roman	6 51	5 37
Joi	17 Mc. Teodor Tiron	1 Mart. Alb.	6 49	5 38
Vineri	18 Pār. Leon Papa	2 Simpliciu	6 47	5 40
Sămb.	19 Apostolul Archip	3 Cunegunda	6 45	5 42

Fiind mereu recercați de a face servicii librărești, ne-am hotărît să înființăm pe lângă stabilimentul nostru o

LIBRĂRIE ROMĂNEASCĂ

care e gata de a furnisa cărți școlastice, opuri științifice și literare de ori-ce soi, tipărituri îndeosebi pentru ofiți bisericești și comunale, hārtie și recușite de scris.

Vē învitatăm deci de a ne onora cu comande cât mai dese, pe care le vom efectui cu toată promptitudinea și exactitatea.

Cu toată stima

Institut Tipografic

Editura foilor

„TRIBUNA” și „FOAIA POPORULUI”.

BETIA

se vindecă prin **Antibetin**, întrebuințat cu rezultat strălucit în o mulțime de casuri. *Nenumărate mulțumite primite dela cei vindecați se trimit franco la cerere.* Fiind fără ori-ce gust, se poate da pătimașului de beție și fără știrea lui. 1 dosă costă **2 fl. 20 cr.**, 1 dosă dublă pentru morbul învechit, **4 fl. 40 cr.** trimițându-se suma din urma și se trimite franco în toate țerile. Se capătă la farmacia „La Vultur”, Lugoj, nr. 308, Bănat. [2229] 17—20

Un învățăcel

se primește în atelierul

„Institutului Tipografic” în Sibiu.

Acela trebuie să fie absolvat a II-a clasă gimnazială sau reală.

La „Institutul Tipografic” în Sibiu se află de vânzare:

PORTRETUL

dlui Dr. Vasile Lucaciu.

Un tablou în mărime de 38×28 cm.

Prețul 50 cr.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA” ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[159] 3—26

asigуреază prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

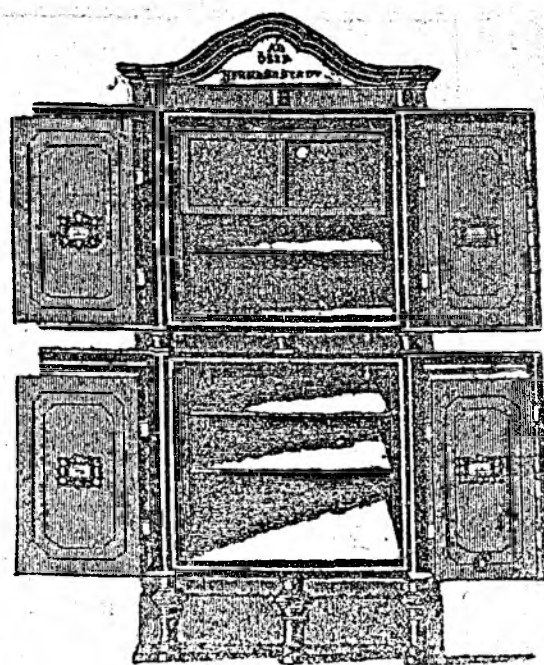
Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1889 fl. 753,907.07	în a. 1869—1889 fl. 604,695.42
în a. 1890 „ 59,643.77	în a. 1890 „ 44,195.08
în a. 1891 „ 51,752.38	în a. 1891 „ 48,316.91
în a. 1892 „ 48,911.78	în a. 1892 „ 57,791.88
Suma fl. 914,215.—	Suma fl. 754,999.29

1,669.214 fl. 29 cr.

Conform bilanțului pentru 1892 fondurile de rezervă și garanție se urcă la **686.795 fl. 44 cr.**

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Fabricat în țeară!

Ces. și reg. privil.

Prima fabrică de casse ardelenescă.

Existând de 12 ani, premiată cu mai multe distincțiuni a lui

A. Géza Öszy,

Quergasse Nr. 39,

SIBIU,

Hechtgasse Nr. 40.

recomandă

Cassele și casetele sale de fier pentru păstrat bani, cărți și documente

sigure contra focului și spargerii

de construcție proprie a ei și putând fi deschise numai de cumpărătorul însuși. Diferite forme și mărimi, cu prețuri mai ieftine, decât asemenea produse din alte fabrici.

CASSELE

sunt expuse vederii cercetătorilor în localul fabricii.

[387] 1—

Prețuri curente ilustrate se trimit la cerere gratis și franco.